

aktem zásadně uznána. Stav. řád mor. — jak již naznačeno — nezná zvláštního povolení k přeměně parcely pozemkové v parcelu stavební mimo případy parcelace. Z toho nelze ovšem dovozovati, že by takové případy v rozporu s intencí popl. pravidel vůbec unikaly zpoplatnění podle § 5 popl. prav. Sluší jen uvážiti, ke kterému aktu stav. úřadu se tu poplatková povinnost podle tohoto předpisu připíná.

Význam a obsah aktu určení stav. čáry spočívá v tom, že se jím stanoví s hlediskem stavebně policejních hranice mezi veřejnou komunikací a přilehlým pozemkem. Dlužno ovšem přisvědčiti žal. úřadu, že v některých případech skutečně určení stav. čáry involvuje také uznání zastavitelnosti toho kterého pozemku resp. přeměnu jeho v parcelu stavební (srv. Boh. A 369/20). Zda a za jakých předpokladů lze závěr tento přijati i pro obor mor. stav. řádu, který v § 18 žádá určení stav. čáry i tehdy, zřizuje-li se při veřejné cestě ohrada, tedy i v případě, kdy vlastník pozemku zastavění jeho vůbec nezamýšlí, nemusil se však nss v daném případě zabývat. Neboť § 5 prav. o stav. popl. předpokládá, že se pozemek uznává za zastavitelný v rozsahu zcela určitém, čili že se přesně určuje plocha, s níž se uznáním jejím za zastavitelnou stavebně-právně disponuje. Takového obsahu v daném případě nemělo určení stav. čáry, vyslovené výměrem z 27. prosince 1929. Z toho pak, že k žádosti stěžujícího si těžarstva určením stav. čáry stanovena byla hraniční čára, až po kterou smějí býti parcely č. . . . zastavěny směrem k sousedícím veřejným komunikacím, nebylo ještě a bez vůle vlastníka nemohlo ani býti vysloveno, že se uznávají zastavitelnými a přeměňují se ve staveniště zmíněné pozemky v celém jich rozsahu.

Nebyl tedy akt určení stav. čáry v daném případě způsobilým objektem pro vyměření poplatku podle § 5 shora cit. pravidel. Pokud by snad nepředcházel ještě jiný akt stav. úřadu, kterým by se stanovila plocha určená za staveniště, bylo by možno poplatkem oním postihnouti teprve akt povolení stavebního, podle jehož obsahu bylo by pak také určití plochu, která se uznává za staveniště.

Poněvadž žal. úřad ve svém rozhodnutí vycházel z mylného právního názoru, bylo rozhodnutí to zrušiti podle § 7 zák. o ss.

Č. 11.006.

Zaměstnanci veřejní: * Účast soudcovského čekatele na kriminologickém kursu ve smyslu oběžníku min. sprav. z 18. září 1930 č. 30.314/1930 není služebním výkonem.

(Nález ze dne 19. ledna 1934 č. 699.)

V ě c: Rudolf K. v I. proti ministerstvu spravedlnosti o náhradu cestovních výloh a diety.

V ý r o k: S t í ž n o s t z a m í t á s e p r o b e z d ů v o d n o s t.

D ů v o d y: Oběžníkem min. sprav. z 18. září 1930 bylo sděleno soudům, že kriminologický ústav Karlovy university v Praze hodlá pořádati ve studijním roce 1930/1931 kriminologický kurs, a oznámeno,

že min. sprav. bude při reformě služby soudcovské a odborného vzdělání soudců a státních zástupců a úředníků správních vězeňské služby naléhati na to, aby čekatelé soudcovské služby a mladší vyšetřující soudcové, státní zástupcové a správní úředníci věznic si osvojili znalost pomocných trestních věd a tyto znalosti v rámci soudcovské nebo jiné odborné zkoušky prokázali. Oběžník praví dále, že účastníkům kursu jest uděliti dovolenou, která se nebude včítati do pragmatikální dovolené. Chtějíc ulehčiti návštěvy těchto kursů zamýšlí min. sprav. mimopražským účastníkům, kteří by byli nákladem spojeným s účastí na kursu nepřiměřeně zatíženi, poskytnouti podle možnosti přiměřený příspěvek. V tomto směru bylo učiniti min. sprav. po prokázaném absolvování kursu návrhy.

O tomto oběžníku byli vyrozuměni též soudcové a soudcovští čekatelé kraj. soudu v Užhorodě výměrem presidia vrch. soudu v Košicích z 29. září 1930 a vyzváni opatřením presidia kraj. soudu v Užhorodě ze 6. října 1930, aby přihlášky byly do 15. října 1930 ohlášeny. Na to prohlásil st-I jako právní praktikant na intimátu oběžníku min. sprav.: »Účastní se, žádá o náhradu výloh.«

Byv do kursu povolán, odejel st-I podle cestovního deníku dne 21. března 1931 z I., přijel dne 22. března 1931 do Prahy, navštěvoval kurs 12 dní od 23. března 1931 do 3. dubna 1931, odejel dne 6. dubna 1931 z Prahy a přijel do I. dne 7. dubna 1931. Cestovním deníkem z 9. dubna 1931 domáhal se po té náhrady příjezdného a odjezdného v I. 20 Kč, jízdného z I. do Prahy na průkazku rychlíkem (910 km) 366 Kč, diet za jízdy 3 dni 81 Kč, zápisného do kursu 30 Kč, za vysvědčení frekventáční s kolkem 10 Kč, diet za 12 dní trvání kursu v Praze 324 Kč, nocležného za 12 dní kursu 120 Kč a odjezdného a příjezdného na nádraží v Praze 30 Kč, úhrnem 981 Kč.

Nař. výnosem schválilo min. sprav., aby účastníkům velikonočního kriminalistického kursu kriminologického ústavu Karlovy university bylo jako mimořádný příspěvek k nákladům spojeným s návštěvou kursu hrazeno jízdné III. třídy rychlíkem do Prahy a zpět, kromě toho částka 250 Kč na další výlohy kursu a pobytu v Praze. O tomto výnosu byl st-I zpraven výměrem presidia vrch. soudu v Košicích z 9. července 1931.

Proti uvedenému výnosu min. sprav. čelí stížnost, v níž se navrhuje, aby nař. rozhodnutí bylo zrušeno pro nezákonnost. Proti úpravě cestovních výloh a diet provedené nař. výnosem namítá stížnost: Ve smyslu všeobecných předpisů a podle § 31 nař. č. 192/1897 ř. z. i výnosu min. sprav. z 20. listopadu 1928 má býti celá služební doba soudních čekatelů věnována náležité přípravě na úkoly soudcovské, což jest účelem přípravné služby, a jsou proto veškeré úkony směřující k této přípravě, jimiž čekatel nabývá theoretických nebo praktických vědomostí, úkony služebními. Nemůže býti pochybnosti o tom, že účast na kriminologickém kursu jest jedním takovým způsobem praktické a theoretické přípravy, že jest úkonem vzdělávacím, tedy pro soudního čekatele úkonem služebním, ježto by jinak nebyl povolen, a náleží tedy soudnímu čekateli za tyto služební úkony náhrada nákladů. Náklady úředních cest jsou paušálně stanoveny na základě § 147 plat. zák. č. 103/1926 Sb.

dosud platným výn. min. fin. z 15. června 1920 č. 5034 pres./20. Náleží tedy i st-li jako auskultantu podle odstavce I bodu 2 a 3 tohoto výn. za služební cestu mimo sídlo dieta denních 27 Kč a nocležné denních 10 Kč, podle odst. II bodu 2 jízdné II. třídy vlakem, podle odst. II bodu 6 a) příjezdné a odjezdné v Praze po 20 Kč a v I. po 10 Kč.

Podle obsahu stížnosti jest tudíž na sporu otázka, zdali jde v konkrétním případě o služební cestu a přísluší-li proto st-li nárok na úhradu cestovních výloh a diet určených pro služební cesty. Nss neuznal stížnost důvodnou.

St-l dovolává se k odůvodnění svého nároku usnesení vlády ze 4. června 1920, sdělené přípisem předsednictva min. rady ze 7. června 1920 (výnos min. fin. z 15. června 1920, viz i Věstník min. sprav. stránky 89 atd. ročníku 1920). Prozatímní úprava cestovních požitků státních zaměstnanců tímto usnesením vlády provedená předpokládá, že jde o služební cesty státního zaměstnance mimo úřední místo, nedefinuje však, co jest služební cestou. Normou pro úpravu nároků státního zaměstnance na náhradu cestovních výloh a stravného jest však dekret dvor. komory z 21. května 1812 č. 13.323-1142, Sbírka zák. pol. sv. 38 č. 71, stránky 225 atd., kterýž se po rozumu zák. č. 11/1918 Sb. a §§ 147 a 206 plat. zák. č. 103/1926 Sb. stal součástí zákonodárství republiky Čsl. Podle čl. XXXI cit. dekretu přísluší nároky shora naznačené jen za cesty, které státní zaměstnanec podnikl ve věcech služby na příkaz nebo se svolením úředního místa, kterého se věc týká, není-li již služebními instrukcemi k tomu poukázán nebo oprávněn. K tomu praví čl. XX cit. dekretu, že úředník, kterýž se po dobu úřední nepřítomnosti vzdálí z místa komise ve vlastních nebo jinakých jakýchkoliv neúředních záležitostech nebo z důvodu vyrazení (byť i se svolením nebo bez něho), pozbývá nároku na diety s následky v článku tom uvedenými.

Z této zákonné normace plyne, že lze mluvit o služební cestě, za niž náleží úředníku samostatná náhrada výloh cestovních a diet, jen tehdy, byla-li cesta státního zaměstnance podniknuta a nepřetržitě konána ve věcech služby — a dále, nepobíral-li zaměstnanec k úhradě výloh takových úředního paušálu cestovního a dietního (čl. IV atd. cit. dekretu). Při služebních cestách těch jde jednak o úkony zaměstnance prováděné mimo služební působnost, které jsou součástí jeho činnosti v okruhu příkázaném mu služebním postavením (na příklad kontrolních orgánů státních), jednak o cesty, které koná proto, aby splnil určitou povinnost uloženou mu osobně jako zaměstnanci státu v zájmu služby, a byl-li mu k ní dán příkaz nebo dáno svolení příslušného úředního místa (čl. IV, VII, XVII, XIX, XX a XXXI cit. dekretu).

V konkrétním případě nejsou však splněny podmínky pro přiznání nároku na cestovné a diety, ježto nešlo o plnění nějakého služebního úkonu, nějakého úředního příkazu nebo vůbec o úkony prýstící ze služebních povinností st-le jako soudcovského čekatele.

Účastenství na vzdělávacím kursu, t. j. účastenství na kriminologickém kursu ústavu Karlovy university není součástí st-lovy úřední činnosti v okruhu uloženém mu služebním postavením jako soudcovského čekatele. Neplyne to vůbec z norem nař. min. spr. č. 192/1897 ř. z. a

obzvláště z předpisu § 31 tohoto nař., jehož se stížnost dovolává. Podle tohoto předpisu jsou povinni soudcovští čekatelé navštěvovati cvičné kursy tam uvedené, jakožto úkon své služební povinnosti. Návštěva kriminologického kursu na Karlově universitě a tedy vědeckého ústavu byla však žal. úřadem pouze doporučena a vázána přihláškou a přijetím do kursu. Již z toho se podává, že návštěvu tu nelze kvalifikovati jako povinnost všeobecně uloženou každému soudcovskému čekateli, pro něho tudíž závaznou, nýbrž že jest jen výjimečným výchovným prostředkem, jehož užití bylo zcela volné, ježto záviselo na svobodném rozhodnutí a vůli čekatele samého a konečně na přijetí do kursu. Návštěva ta byla tudíž naprosto dobrovolná. Mimo to byla za účelem umožnění návštěvy kursu povolena čekatelům a i st-li dovolená a účastník kursu tedy zproštěn svých jiných úředních povinností a obzvláště docházení do úřadu a plnění povinností s tím spojených, kteréžto dovolené by nebylo třeba, kdyby návštěva kursu kriminologického byla součástí povinností soudcovského čekatele, jenž byl do kursu toho úředně přikázán, aby tam konal dále službu soudcovského čekatele. To se zřejmě nestalo. Než pak nebylo účastenství st-le v kursu jemu uloženo jakožto povinnost, kterou by měl v zájmu služby splniti, bylo naprosto dobrovolné, na svobodném rozhodnutí návštěvníka a jeho přijetí do kursu závislé a nestalo se povinností proto, že ke kursu byl pozván či vyzván, ježto vždy rozhodovala svobodná vůle čekatele, zda se chce přihlásiti či nikoliv. Obzvláště nezávisela návštěva ta na nějakém příkazu úředního místa a obzvláště min. sprav. Konečně ani cit. oběžník min. sprav. nepřislíbil náhradu cestovného a diet podle norem platných pro úřední cesty, nýbrž pouze slíbil poskytnouti podle možnosti přiměřený příspěvek oněm účastníkům mimopražským, kteří by byli nákladem na účastenství na kursu nepřiměřeně zatíženi.

Shrnuv tyto vývody, dospívá nss k právnímu názoru, že účast soudcovského čekatele na kriminologickém kursu ve smyslu oběžníku min. sprav. z 18. září 1930 není služebním úkonem, pročež žal. úřad neporušil zákona, když st-li nepřiznal normálních cestovních výloh a diet.

Č. 11.007.

Pozemková reforma: Svolení stpú-u podle § 7 záb. zák. a poplatku podle § 61 příd. zák. podléhá zcizení části zabraného majetku dlouhodobým pachtýřům, které se stane smlouvou mezi vlastníkem a pachtýři.

(Nález ze dne 20. ledna 1934 č. 640.)

V ě c: Štěpán Z. v D. (adv. Dr. Ant. Kapr z Prahy) proti státnímu pozemkovému úřadu o svolení podle § 7 záb. zák.

V ý r o k: S t í ž n o s t z a m í t á s e p r o b e z d ů v o d n o s t.

D ů v o d y: Podle protokolu sepsaného dne 28. května 1926 u okr. soudu v Lučenci koupilo 168 obyvatelů v H. od velkostatku Z. společně pozemky zapsané ve vl. č. . . . obce H. pod č. ř. 1—20 za cenu trhovou 335.000 Kč. Přípisem z 2. června 1926 předložil soud tuto dohodu